

ÅLESUND KOMMUNE
Postboks 1521
6025 ÅLESUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Therese Småland, 71 25 84 94

Ålesund kommune - vedtak i klagesak - reguleringsplan - Alvika massedeponi

Statsforvalteren i Møre og Romsdal stadfester Ålesund kommune sitt vedtak om detaljreguleringsplan for Alvika massedeponi. Klagen har ikke ført frem.

Statsforvalteren viser til Ålesund kommunes oversendelse hit den 19. februar 2024. Vi beklager vår lange saksbehandlingstid.

Sakshistorikk

WSP Norge AS v/ Oddhild Fausa ble i 2018 engasjert av Gjelhola AS for å utarbeide en reguleringsplan for massedeponi Alvika. I 2020 besluttet Gjelshola AS å ikke gå videre med reguleringsplanen, og eiendommen gbnr. 33/1 ble solgt til Alvika Massedeponi AS v/ Steinar Lausund. Nordplan AS har på vegne av de nye eierne videreført reguleringsplanarbeidet.

Kommunestyret i Ålesund godkjente den 30. november 2023, i sak 169/23, reguleringsplan for Alvika massedeponi, planid 2020000305, med plankart av 30. oktober 2023 og planbeskrivelse sist revidert den 13. november 2023.

Kommunen mottok fem ulike klager på planvedtaket. Advokat Ingvar H. Seth sendte den 12. januar 2023 inn klage på vegne av naboene til tiltaket; Asbjørn Holkestad (gnr/bnr 33/2), Hanne Holkestad (gnr/bnr 33/53), Turid Holkestad (gnr/bnr 33/43), Anders M. Holkestad (gnr/bnr 33/50) og Thomas M. Holkestad (gnr/bnr 33/48). Advokatcompagniet DA v/advokat Rune Valaker påklaget vedtaket på vegne av Gustav Stokke AS den 10. januar 2024. Helge Hitland Gangstø (gnr/bnr 33/17) klaget den 11. januar 2024, og Birdlife Norge den 12. januar 2024.

Roar Henningsen sendte inn brev med kommentarer til planvedtaket den 10. januar 2024.

Kommunen v/ planutvalget behandlet klagen den 13. februar i sak 013/24. Planutvalget imøtekom klagepunktene som gjaldt reguleringsbestemmelse for støy og at krav til oppfølging av grunnvannprøver skal hjemles i reguleringsbestemmelsene. De øvrige klagepunktene ble ikke tatt til

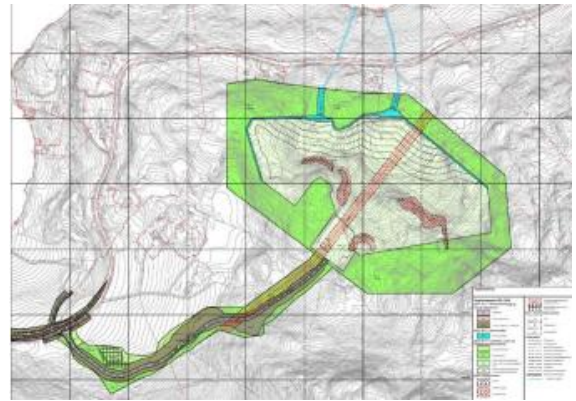
følge. Kommunen holdt fast på godkjenningen av reguleringsplanen og oversendte saken til Statsforvalteren for endelig avgjørelse, se plan og bygningsloven (pbl) § 1-9.

Vi har i forbindelse med klagebehandlingen mottatt en rekke brev med innspill i saken fra Dagfinn Kåre Leira. I tillegg har advokat Ingvar H. Seth sendt inn merknader på vegne av nabo Asbjørn Holkestad den 17. desember 2024, noe Adviso Advokatfirma AS på vegne av Alvika Massedeponi AS svarte på den 2. januar 2025.

Saken gjelder

Kort om detaljplanen

Formålet med planen er å legge til rette for et massedeponi for ikke-forurensede (rene) masser i Alvika. Planområdet dekker et samlet areal på ca. 143 daa, der selve deponiområdet dekker et areal på ca. 60 daa. Totalt planlagt volum for deponerte masser er ca. 450.000 m³. Tillatt kotehøyde for deponiet er satt til maksimalt + 75 meter. Se plankartet til høyre.

Tilkomst til deponiområdet er planlagt via fylkesveg 5946 Alvikvegen fra vest, forbi Olsvika og Bingsa. Det er regulert inn et nytt kryss fra fylkesveien og en fremtidig utvidelse av gang- og sykkelvegen vestover mot Bingsaområdet.

Gjeldende plangrunnlag

Planområdet er i kommunedelplanen for Ålesund for 2016 – 2028 avsatt til råstoffutvinning - deponiområde. Adkomstvei og buffersone rundt massedeponiet ligger innenfor areal avsatt til landbruk, natur-, og friluftformål i kommunedelplanen. Kommunedelplanen viser også trasé for fremtidig gang- og sykkelveg langs fylkesvegen.

Klagene

Advokat Ingvar H. Seth har på vegne av Asbjørn Holkestad og de andre naboene i hovedsak klaget på følgende:

- Nedbygging av myr er ikke utredet
- Trafikkforhold og behovet for fortau i området
- Ekspropriasjon – vurdering i planvedtaket er mangelfull
- Avrenning fra deponiet
- Konsekvenser for hubro må medføre at planen ikke kan realiseres.

Advokat Rune Valaker har på vegne av klippfiskprodusenten Gustav Stokke AS klaget på at planen er vedtatt uten tilstrekkelig kunnskap om konsekvenser for Ellingsøyfjorden og aktører som er avhengig av fjorden i sin næringsutøvelse.

Hege Hitland Gangstø har klaget på manglende vurdering av alternativet for plassering av massedeponiet, og at det må utarbeides gang- og sykkelsti som et trafiksikringstiltak.

BirdLife Norge mener at kartleggingen av naturmangfoldet er utilstrekkelig. De er også bekymret for hubro i området, og mener at skisserte tiltak ikke kan oppfattes som en reell sikring av hensynet til hekkende hubro. Tiltakene er heller ikke i samsvar med vedtatt handlingsplan for hubro i Norge.

Sivilingeniør Roar Henningsen har lagt frem bekymringer knyttet til at det ikke er gjennomført grundige nok geotekniske undersøkelser i deponiområdet for å sikre beboernes sikkerhet samtidig som man fremmer bærekraftige løsninger.

Statsforvalterens rolle

Klagene er sendt inn innenfor klagefristen og vilkårene for at Statsforvalteren kan behandle saken er oppfylt.

Statsforvalteren kan prøve alle sider av saken, se forvaltningsloven § 34. Vi kan se nærmere på saksbehandlingen, bruk av rettsregler, og om kommunen sitt skjønn i regulerings-saken er forsvarlig utøvd. Vi kan òg ta opp forhold som ikke er nevnt i klagen dersom vi finner grunn til det. Resultatet av vår klagebehandling kan bli at vi stadfester eller opphever reguleringsplanvedtaket. Vi kan ikke gjøre endringer i reguleringsplanen uten å legge saken frem for kommunen.

Generelt om reguleringsplanvedtak

En reguleringsplan er et arealplankart med tilhørende bestemmelser som angir bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser. Planen gir rettslige rammer for hvordan fremtidige byggetiltak skal utføres.

Plan- og bygningsloven har i §§ 12-8 til 12-12 saksbehandlingsregler for utarbeidelse og vedtakelse av reguleringsplaner. Gjennom en omfattende planprosess skal ulike løsninger utredes og konsekvenser for området kartlegges. Det endelige vedtaket fattes på bakgrunn av denne prosessen, men er likevel underlagt et betydelig skjønn fra kommunens side.

Etter plan- og bygningsloven er det kommunestyret som er planmyndighet. Det er kommunestyret som avgjør hvilke arealer som skal inngå i planen og hva disse arealene skal brukes til. Vurderingen skjer på bakgrunn av en avveining av de ulike hensynene som gjør seg gjeldende innenfor planområdet, og under forutsetning av at det ikke foreligger innsigelser mot reguleringsplanen.

Ved utarbeidelse av reguleringsplaner kan det diskuteres hvilken løsning som er den beste. Det er derfor viktig å påpeke at reguleringsmyndigheten er lagt til kommunen, og at planprosessen skal sikre at areal- og ressursbruken blir til størst mulig gagn for den enkelte og for samfunnet som helhet. Dette vil innebære at ulike hensyn må veies mot hverandre, men at det er opp til reguleringsmyndighetenes skjønn å avgjøre hvilken ressursbruk som er mest hensiktsmessig.

Når det gjelder kommunestyrets skjønnsmessige vurdering av hva som er den mest tjenlige arealbruken for et område, skal Statsforvalteren som klageinstans legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyret, se fvl. § 35, 2. ledd.

Statsforvalterens vurdering av klagepunktene

Klagepunktene knytter seg til arealbruksvurderingen og kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for kommunens planvedtak. Vi behandler de vesentlige klagegrunnene tematisk ettersom disse i hovedsak er sammenfallende for klagerne.

Merknader fra Sivilingeniør Roar Henningsen

Henningsen er ikke beboer i Alvika eller har annen direkte tilknytning til planområdet. Han har selv vist til at han sender inn merknadene som en bekymret medborger.

Statsforvalteren anser han dermed ikke som er part i saken eller at han har en slik aktuell tilknytning til saken eller saksutfallet at han kan anses å ha rettslig klageinteresse i samsvar med forvaltningsloven § 28. Henningsen har dermed ikke klagerett på vedtaket og punktet om manglende geotekniske undersøkelser vil derfor ikke utredes særskilt i vår gjennomgang av planvedtaket.

Vi vil kort nevne at kartlegging av grunnforhold, fare for kvikkleireskred og stabilitet i deponiområdet er vurdert i planprosessen gjennom ERAgeo sin geotekniske rapport, sist rev. 27. oktober 2023. Rapporten er basert på gjennomført befaring i planområdet og prøveboringer. Konklusjonen er at faren for kvikkleireskred er vurdert som tilfredsstillende, samt at fyllingsfoten ved fundamentering på berg forventes å ha god stabilitet. Planmyndighetene må støtte seg på slike faglige vurderinger knyttet til sikker byggegrunn og grunnforhold. Ingen av høringsinstansene har hatt innsigelser til planen på disse punktene.

Konsekvensutredning og alternativ plassering

Flere av høringsinnspillene og klagen gjelder at det aktuelle området ikke burde blitt valgt som massedeponi. Klagerne mener kommunen i større grad burde sett på andre alternativ som har mindre negative konsekvenser totalt sett.

Det følger av pbl. § 4-2 annet ledd at det for kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal gis «en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutredning – av planens virkninger for miljø og samfunn».

Formålet er å sikre at tiltakets virkninger for miljø og samfunn blir tilstrekkelig utredet og belyst på et tidlig stadium av planleggingen. På denne måten kan hensynene inngå som et premiss for vedtaket på lik linje med tekniske og økonomiske hensyn, se Ot.prp. nr. 47 (2003-04) s. 2 og 10.

Et sentralt formål med konsekvensutredningsregelverket (KU) er å få frem relevante og realistiske alternativer, se KU-forskriften § 14 første ledd c) og § 19 andre ledd. I KU-forskriften § 19 siste ledd står det:

«de alternativene til utforming, teknologi, lokalisering, omfang og målestokk som forslagsstilleren har vurdert, og en utredning av relevante og realistiske alternativer. Valget skal begrunnes mot de ulike alternativene, og sammenligninger av virkningene for miljø og samfunn av de ulike alternativene skal fremgå.»

Dersom de planlagte tiltakene kan realiseres på flere måter, vil en utredning av ulike alternativ legge til rette for at planmyndighetene kan foreta en sammenligning av disse og velge den løsningen som samlet sett fremstår som den beste. Betydningen av å utrede alternativer er også fremhevet i forarbeidene til loven, som et viktig element i arbeidet med konsekvensutredningen, se Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s. 186.

I forbindelse med oppstart av reguleringsplanarbeidet for Alvika massedeponi, beskriver kommunen at tiltaket var underlagt en forenklet konsekvensutredning ved vedtaket av kommunedelplanen. Dette medfører at reguleringsplanen kunne unntas fra kravet til fullstendig konsekvensutredning.

Det første spørsmålet saken reiser er om fremgangsmåten for konsekvensutredninger er fulgt i denne saken.

I samsvar med KU-forskriften § 8 bokstav a) skal reguleringsplaner som omhandler massedeponier over 50 000 m³ (vedlegg II punkt 11. k) ha konsekvensutredning, men ikke planprogram. Dette gjelder når deponiet får vesentlige virkninger for natur, truede arter og naturtyper, se forskriften § 10. Utgangspunktet er altså at det er krav om en konsekvensutredning i forbindelse med denne reguleringsplanen.

I § 8 bokstav a er det unntaksbestemmelser som sier at reguleringsplaner for tiltak i vedlegg I og vedlegg II er unntatt fra utredningsplikten dersom det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan, og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen.

Bestemmelsen setter to vilkår for når et unntak fra KU-plikt kan påberopes for en reguleringsplan. Det konkrete tiltaket, altså prosjekttiltaket som beskrevet i reguleringsplanen, må ha vært utredet på tiltaksnivå tidligere, samt at reguleringsplanen for tiltaket må være i samsvar med denne tidligere planen. Unntaket gjelder ikke dersom det bare er gjort en overordnet konsekvensutredning for omdisponering av arealer til utbyggingsformål.

Vi må av den grunn vurdere om kommunen gjorde en fullverdig KU på tiltaksnivå da kommunedelplanen ble vedtatt.

Av sakshistorikken ser vi at det aktuelle området ble lagt ut som fremtidig areal for deponiområde i kommuneplanen sin arealdel for 2008-2016. Arealbruken ble videreført i kommuneplanen for 2016-2028. Utredninger rundt massedeponi og ulike lokasjoner for dette ble diskutert allerede under arbeidet med kommuneplanen fra 2008. Kommunen pekte i arbeidet med begge kommuneplanene på at det var et stort behov for massedeponi i Ålesund kommune, og at det var viktig å få dette etablert for å sikre at håndtering av masser blir gjort på en trygg måte.

I forbindelse med arbeidet med kommuneplanen for 2016 – 2028 ble det gjennomført KU av ulike enkeltområder. Her ble et massedeponi i Alvika vurdert for flere tema med betydning for miljø og samfunn. Konklusjonen var at det forelå høyt konfliktnivå mot kulturlandskapsinteresser og naturverdier. Samtidig har kommunen et stort behov for massedeponi, og man hadde ikke lyktes med å finne alternative, langsiktige løsninger andre steder. Arealet ble av den grunn avsatt til formålet i planen.

I KU-arbeidet til kommuneplanen ble det også redegjort for hvilke temaer som måtte utredes nærmere i det fremtidige reguleringsplanarbeidet. Her ble det påpekt at det måtte utredes nærmere om støy, terrengtilpasning, trafikk, vegetasjonsbuffer, overvannshåndtering og avrenning, kulturlandskapsverdier og gjennomføres en nærmere kartlegging av naturmangfoldet i området.

I forskrift om konsekvensutredning side 12 står følgende:

«Ettersom kommuneplanens arealdel skal ha et langsiktig, strategisk og helhetlig perspektiv, vil det sjeldent være hensiktsmessig å detaljplanlegge et område så utførlig i kommuneplanen at utredningen oppfyller kravene til KU på tiltaksnivå. Dette gjelder selv om forslag til arealdisponering også her kan være motivert i konkrete (private eller offentlig) ønsker om utbygging.»

Unntakene i §§ 6 b og 8 a er avgrenset til situasjoner der man i en tidligere plan har gjennomført en konsekvensutredning og har utredet de miljømessige og samfunnmessige virkningene av et konkret tiltak, og som således oppfyller kravene til tiltaksutredninger som følger av EIA-direktivet.»

Dette må ses i sammenheng med føringene som er gitt i EU-direktivene om miljøkonsekvensutredning. Det betyr at selv om arealbruk er konsekvensutredet i en overordnet plan, er ikke senere regulering fritatt KU-plikt. Kravene til utredninger av reguleringsplaner for gjennomføring av konkrete tiltak, er mer detaljerte enn kravene til utredning av overordnede planer. Se veileder til KU-forskriften punkt 1.1.

Basert på dette slår vi fast at det tidligere KU-arbeidet innebar en forenklet konsekvensutredning på overordnet nivå. Utredningen ble gjennomført med massedeponi for øynene, men mange sentrale tema ble ikke videre utredet fordi dette skulle skje i arbeidet med detaljplanen. Vi må derfor konkludere med at planområdet ikke er konsekvensutredet slik plan- og bygningsloven krever.

Spørsmålet som da må vurderes er om vedtaket er ugyldig som følge av saksbehandlingsfeilen.

Etter forvaltningsloven § 41 er et vedtak som lider av saksbehandlingsfeil gyldig til tross for feilen når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold. Det er ikke krav om sannsynlighetsovervekt for at feilen kan ha virket inn på vedtakets innhold. Det er tilstrekkelig med en ikke helt fjerntliggende mulighet. I så fall er vedtaket ugyldig.

Høyesterett dommer i sak HR-2017-2247-A og Rt-2009-661 gjaldt spørsmålet om planvedtak var ugyldig som følge av manglende konsekvensutredninger. I dommene uttaler Høyesterett at der saksbehandlingsfeilen har ledet til mangelfullt eller uriktig avgjørelsesgrunnlag på et punkt av betydning for vedtaket, eller feilen på annen måte innebærer tilsidesettelse av grunnleggende forutsetninger til forsvarlig saksbehandling, skal det lite til for å kjenne vedtaket ugyldig. Høyesterett presiserte samtidig at det må være en reell mulighet for at feilen har innvirket på vedtakets innhold.

Om terskelen for ugyldighet ved manglende konsekvensutredning står følgende i avsnitt 72 i Rt-2009-661:

«... *Sammenholdt med de interesser som skal ivaretas gjennom reglene om konsekvensutredning, og den komplekse utredningsprosessen det der legges opp til, vil veien frem til ugyldighet derfor kunne være kort når saksbehandlingsfeilen består i manglende eller mangelfull konsekvensutredning. Men noen automatikk er det ikke tale om. Og det er etter mitt syn heller ikke rom for en alminnelig presumsjon for innvirkning, slik de ankende parter har tatt til orde for. En slik presumsjon ville representere en ugrunnet stor vektning av form fremfor innhold. Det kan ikke tas for gitt at de hensyn og interesser som skal ivaretas gjennom reglene for konsekvensutredning, i en konkret sak ikke også kan ivaretas innenfor rammene av en ordinær planbehandling. I forhold til innvirkningskriteriet må man etter mitt syn derfor gå konkret til verks, og knytte undersøkelsen til de enkelte påberopte avvik fra den saksbehandlingen som skulle ha vært fulgt dersom det var gjennomført konsekvensutredning i den aktuelle saken. ...»*

Vi vil derfor se på hvilke utredninger som foreligger i plansaken og om disse kan veie opp for den manglende konsekvensutredningen.

I forbindelse med behandling av kommuneplanens arealdel i 2008 ble spørsmålet om hvor deponiet skal ligge grundig utredet. I denne prosessen ble mange alternative lokaliteter vurdert. De fleste lokalitetene var problematiske på grunn av størrelse, trafikkforhold eller annet. Administrasjonen konkluderte med at et deponi i Alvika var den beste løsningen, særlig med tanke på lokasjon og muligheten til å ta imot store masser. Bystyret vedtok imidlertid å ta Alvika ut av arealplanen

grunnet miljømessige ulemper, og ba administrasjonen ta ytterligere initiativ for gradvis bruk av masseuttaksområdet i Bingsa.

I forbindelse med arbeidet med gjeldende kommunedelplanen (2016 – 2028) ble det igjen sett på ulike løsninger for å imøtekomme behovet for massedeponi. Det ble igjen utredet fire ulike alternative lokasjoner.

Med bakgrunn i de vurderingene som ble gjort, så man at det var flere ulemper med å velge Alvika, men at dette var det eneste reelle alternativet på lengre sikt. Det ble lagt vekt på at selve deponiområdet ville bli liggende relativt skjermet til, at det ikke var registrert viktige landbruks- og friluftslivsinteresser her, at område ligger sentralt til i forhold til byggeplassene og at trafikken vil gå på godt etablert vegsystem. Området kan også dekke deponeringsbehovet for 10 – 20 år fremover grunnet sin størrelse. Det ble derfor avsatt areal til dette i kommunedelplanen.

Den aktuelle reguleringsplanen bygger videre på de vurderingene som ble gjort i forbindelse med kommunedelplanen og er i hovedsak i samsvar med denne. I sluttbehandlingen til kommunestyret ble det vist til at alternative plasseringer av massedeponi ble vurdert som del av arbeidet med de to kommuneplanene. Reguleringsplanforslaget er i samsvar med dette og følger opp føringene rundt lokasjon av et massedeponi som ble fastsatt der. Kommunestyret har derfor vært kjent med de underliggende alternativvurderingene.

KU-forskriften fastsetter at det må gjøres en vurdering av om det eksisterer relevante og realistiske alternativer til plasseringen av den planlagte virksomheten. Hvor bredt man skal gå ut for å undersøke om det eksisterer relevante og realistiske alternative lokaliteter, og utvelgelsen av hvilke av disse som skal konsekvensutredes nærmere, må til en viss grad være overlatt til planmyndighetens skjønn, se sivilombudets sak 2022/1343.

Vi er på den bakgrunn kommet til at kommunens saksbehandling angående alternativvurdering er i samsvar med KU-forskriften. Utover dette viser vi til vurderingene i de kommende kapitlene i vedtaket vårt, der konklusjonen er at en fullverdig konsekvensutredning ikke hadde tilført saken vesentlig nye momenter eller nye realistiske alternative plasseringer av et massedeponi av den størrelse som kommunen ønsker å legge til rett for.

Vi regner derfor kommunens planvedtak som gyldig til tross for manglende utarbeidelse av en fullverdig konsekvensutredning på tiltaksnivå.

Reguleringsplanens innvirkning på naturmangfoldet på land

Flere av klagepunktene omhandler planens negative virkninger for naturmangfoldet på land. Klagerne mener planen gir store negative følger som ikke er tilstrekkelig utredet. Her er særlig forholdet knyttet til hubrolokalitet i planområdet trukket frem, i tillegg til at inngrep i myr ikke er tilstrekkelig utredet.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal benyttes ved utøvelse av offentlig myndighet, se naturmangfoldloven § 7. Det følger av naturmangfoldloven § 8 at «Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.»

Det overordnede spørsmålet er om reguleringsplanen er vedtatt på et tilstrekkelig opplyst faktagrunnlag etter kravene naturmangfoldloven og forvaltningsloven § 17 stiller. I vurderingen

inngår både forhold om hvilket kunnskapsgrunnlag som finnes fra før og hvilke nye utredninger som ble gjort i forbindelse med planarbeidet. Til slutt vil vi gå spesifikt inn på forholdet til hubro og myr.

For massedeponiet i Alvika ble det i konsekvensutredningen til kommunedelplanen (2016 – 2028) pekt på et behov om nærmere kartlegging av naturmangfoldet i området. Området ligger delvis innenfor naturtypen kystfuruskog, med innslag av gammel furuskog, som er en prioritert naturtype. I tillegg var det mulighet for påvisning av flere rødlistede arter.

I reguleringsplanprosessen ble konsekvensene for naturmangfold nærmere vurdert i rapporten *Kartlegging av naturmangfold og vilt* av 25.05.2018, utarbeidet av Multiconsult. I rapporten har man kartlagt selve arealet for massedeponi, influensområdet rundt og en omkrets på 100 meter utenfor det planlagte tiltaksområdet.

I arbeidet med rapporten hadde man gjennom naturbaser og tidligere artskartlegging kunnskap om at større deler av planområdet består av normalskog der naturtilstanden er god. Furuskogen var på forhånd vurdert til å være relativt ung med lite gadd og læger, som har betydning for artsmangfoldet.

Rapporten ble utarbeidet etter befaring i perioden 14. til 25. mai 2018. I forkant av befaringsperioden var kunnskapsgrunnlaget lavt når det gjaldt fugl og karplanter, og godt for naturtyper. Under befaringsperioden var derfor hovedfokuset på fugletaksering og kartlegging av naturtyper og arter, først og fremst moser, lav og treslag. Det ble blant annet satt ut lyttebokser sentralt i planområdet i perioden 11. – 14. mai, og det ble vurdert at kvaliteten på opptakene var god.

Rapporten konkluderte med at planområdet i hovedsak består av furuskog i blåbærskogutforming, hvor furuskogen er kystfuruskog. Kystfuruskogen er avgrenset som naturtype i naturbase og er gitt verdi B (viktig). Denne naturtypen dekker store deler av det planlagte deponiområdet. I deponiområdet er det også en mindre fattigmyr. Det ble ikke funnet rødlistede karplanter eller observasjoner av fremmede plantearter innenfor planområdet. Det ble registrert til sammen 14 fuglearter under befaringsperioden, deriblant den nær truede gjøken. Ellers er svarttrost og granmeis trukket frem som nærværende i området.

BirdLife Norge viser til at deres egen oversikt viser en vesentlig mer artsrik fuglefauna i og omkring planområdet enn det som kommer frem av saksdokumentene. Dette ble imidlertid ikke sendt inn som merknader under planprosessen, eller spesifisert nærmere i etterkant. I rapporten står det derimot at det var svært gunstige forhold under befaringsperioden og at floraen var godt utviklet. I befaringsperioden hadde man søkelys på fugletaksering med utstyr som er anbefalt av miljødirektoratet / Statens naturoppsyn for å gi best mulig resultat.

Konklusjonen i rapporten er at massedeponiet medfører stor negativ innvirkning for hekke- og økologisk funksjonsområde for fugl og vilt. Som avbøtende tiltak er det derfor satt krav i planbestemmelsene punkt 4.1.4 til at etablering og oppstart av nye fyllinger innenfor massedeponiet kun skal gjøres utenfor hekketiden, som er fra medio april til medio august. Hensikten er å verne fuglelivet for den verste påvirkningen i den mest sårbare perioden.

I etterkant ble det i 2021-2022 kartlagt ropeaktivitet fra Hubro i området. Området ble derfor kategorisert som okkupert hubroområde. Vi vil i det følgende kommentere forholdet til hubroen.

- Hubro

Statsforvalteren i Møre og Romsdal hadde innsigelse til planforslaget etter 1. gangs høring med bakgrunn i varig skade på hubroterritorium. Statsforvalteren konkludert med at planforslaget var i strid med forvaltningsmålene for arter etter naturmangfoldloven § 5. Saken krevde etter høringsinstansens syn mer kartlegging og eventuelt avbøtende tiltak for å kunne gjennomføres.

Det ble gjennomført kartlegging av ropeaktivitet av hubro våren 2022 av Faunafokus AS, med rapport datert 21.04.2022. I tillegg er det utarbeidet en konsekvensutredning for hubro (iTrollheimen, sist rev. 25.01.2023) og en tiltaksplan for hubro (iTrollheimen, sist revidert 24.08.2023).

Konklusjonen i konsekvensutredningen er at planområdet og et større influensområde rundt det planlagte massedeponiet har svært stor verdi for hubroforekomst. Leveområdet blir vurdert til å bli sterkt forringet med det planlagte massedeponiet. Konsekvensen er kategorisert som svært alvorlig miljøskade fordi store deler av utredningsområdet er definert som viktig et funksjonsområde og et okkupert territorium for sterkt truede arter.

I tiltaksplanen ble det lagt frem avbøtende tiltak som kan redusere deponiets negative innvirkning på hubro. Disse er videreført i planbestemmelsene, etter innsigelser og tilbakemelding fra Statsforvalteren.

I punkt 3.10 er det vist til at hubroaktivitet i Alvikaområdet skal overvåkes med lytteboks i perioden 15. januar til 15. april i forbindelse med anleggsdrift. Ved dokumentert hekkeaktivitet fra hubro lokalisert innenfor en omkrets til deponiområdet på 1000 meter eller nærmere, skal Statsforvalteren kontaktes for nærmere vurdering av aktuelle avbøtende tiltak. Avhengig av konfliktgrad må man forvente tilpasninger av driften i deler av deponiområdet i hekkeperioden.

Bestemmelsen er satt som krav for å sikre dialog med driftsansvarlig for deponiet dersom det i driftsperioden blir dokumentert hekkforsøk i yttergrensene av deponiområdet. Da vil man åpne for konkrete vurderinger og tilpasninger til det beste for vellykket hekking.

I tillegg er planforslagsstilleren pålagt å dekke utgifter til avbøtende tiltak langs høgspenlinjene fra Alvika til Digerneset. Tiltakene skal gjennomføres i samsvar med tiltaksplanen. Dette inkluderer også at høgspenlinjene gjennom planområdet legges om til jordkabel, for å avgrense muligheten for fremtidig elektrokusjon av hubro. Dette er innarbeidet i planbestemmelsen punkt 10.2 som et rekkefølgekrav.

Basert på disse tiltakene og oppdatering av planbestemmelsene, trakk Statsforvalteren i Møre og Romsdal sin innsigelse til planforslaget på dette punktet den 8. november 2023.

Klagerne viser til at området er av svært stor verdi for hubro, og at den skisserte tiltaksplanen for å sikre hubroens interesser ikke er tilstrekkelig dersom det er slik at det er observert reirlokalteter. Tiltakene er etter klagerens oppfatning heller ikke i samsvar med vedtatt handlingsplan for hubro i Norge. Aktivitet skal etter denne tiltaksplanen ikke anlegges nærmere enn 1000 meter fra en Hubro-lokasjon.

Fagmyndighetene har imidlertid akseptert den tiltaksplanen som er skissert i denne saken, da man ikke har lokalisert reir eller hekkeaktivitet i Alvika. Kommunen har i dette tilfellet lent seg på de vurderingene som fagmyndigheten har gjort, og vi har ikke særskilte merknader til dette.

Vi vil deretter knytte noen nærmere kommentarer om nedbygging av myr.

- Nedbygging av myr

Klagepunktet gjelder det at konsekvensene av nedbygging av myr ikke er utredet i planprosessen.

Fra NIBIO sin database ser vi at 4,8 daa av arealet som er avsatt til massedeponi er karakterisert som dyp myr. Myr har en særlig verdi, og søkelyset på ivaretagelse av myr som karbonlager er innskjerpet de siste årene. Oppfylling av masser på arealet vil åpenbart redusere myra som karbonlager og som habitat.

Myr i planområdet er omtalt i Multiconsult sin rapport *Kartlegging av naturmangfold og vilt*. Her ble det funnet en liten del fattige våtmarksmiljøer. Av rapporten går det frem at det biologisk sett er de kalkrike utformingene av kystfuruskog og myr som er mest artsrike og sjeldne, og derfor er i fokus forvaltningsmessig. Slike forekomster ble ikke påvist under befaringen i 2018. Konsekvensen av å bygge ned myra ble derfor ikke vurdert å ha store konsekvenser for naturmangfoldet.

Ved behandlingen av statsbudsjettet høsten 2023, oppfordret Stortinget regjeringen om å utarbeide forslag til forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål. På denne bakgrunn foreslo Miljøverndirektoratet i desember 2023 endringer i naturmangfoldloven, inkludert et forbud mot nedbygging av myr. Årsaken var både å redusere klimagassutslipp og å ivareta truede arter. Forbudet er imidlertid ikke gjeldende rettstilstand. Konsekvensene knytt til klimagassutslipp fra nedbygging av myr er ikke særskilt kartlagt i denne saken.

Valget av Alvikaområdet som lokasjon for massedeponi har som nevnt sammenheng med en årelang prosess tilbake til kommuneplanen fra 2008. Denne planen og den etterfølgende kommunedelplanen var gjennom en bred høring, der ingen hadde innsigelser mot nedbygging av myr. I den forberedende klagebehandlingen har kommunen også vektlagt at det under denne planprosessen heller ikke er kommet innspill / merknader fra regionale myndigheter eller øvrige høringsparter med ønske om vurdering av karbondioksidutslipp.

Oppsummering av arealbruksvurdering naturmangfold

Planvedtaket er basert på et vidt kunnskapsgrunnlag om naturmangfoldet i området. Kunnskapen er innhentet over en lengre periode og er basert på allerede kjent kunnskap og ulike rapporter fra profesjonelle aktører. Området har vært gjenstand for stedlig befaringer for å kunne få et så godt bilde av naturmangfoldet som mulig, samt en særskilt konsekvensutredning for hubro. Virkningene et massedeponi kan få for de kartlagte artene i og rundt det aktuelle området er kartlagt.

Konsekvensene for hubro er blitt grundig kartlagt og vurdert. Metodikken og omfanget er kvalitetssikret av Statsforvalteren i Nordland, som har nasjonalt forvaltningsansvar for hubro. Konsekvensene for fuglen er vurdert å være svært stor, men avbøtende tiltak som er innarbeidet i planen reduserer konsekvensene. Så lenge det ikke er stadfestet hekkeaktivitet fra hubro i området, er de avbøtende tiltak som er fastsatt i planbestemmelsene vurdert å være tilstrekkelig.

Planens virkninger knytt til nedbygging av myr er noe mangelfull. Vår samlede vurdering er likevel at kunnskapsgrunnlaget som vedtaket er bygget på er tilstrekkelig også på dette punktet. Vi begrunner det med at arealbruken baserer seg på politiske vedtak som ligger langt tilbake i tid, og at dagens reguleringsplan er en videreføring av hensyn og vurderinger som der ble vektlagt. Sett i sammenheng med viktigheten kommunen selv vurderer at massedeponiet har, regner vi det ikke som en avgjørende mangel at det ikke foreligger utregninger av klimagassutslipp fra myren.

Reguleringsplanens innvirkning på Ellingsøyfjorden

Klagepunktet gjelder bekymringer rundt overvann og avrenning fra deponiet og over nærliggende eiendommer, helt ned til Ellingsøyfjorden. Klagerne peker på manglende risikovurderinger knyttet til temaet.

For Gustav Stokke AS som driver Møre Codfish og andre næringsmiddelprodusenter som er avhengig av kvaliteten i Ellingsøyfjorden, er mengden partikkelavrenning og innholdet i overvannet fra deponiet av stor betydning. For eieren av gbnr. 33/2 sin del, så aksepterer han ikke at det blir gjort tiltak på hans eiendom knyttet til flomveier fra deponiet.

Tilstanden i Ellingsøyfjorden har fra kommunens side ikke vært et sentralt tema i planarbeidet. Dette har sin bakgrunn i at planen i utgangspunktet ikke legger opp til tiltak i eller utslipp til sjøen, annet enn fra overvann. Avrenning fra planområdet er vurdert i overvanns- og dreneringsrapporten fra Norconsult, datert 26. oktober 2023. Her er prinsippene for å ivareta overvann vurdert og beskrevet.

I rapporten står konkrete tiltak for håndtering av overvann. Konklusjonen er at etablering av deponiet ikke medføre at mengdene overvann som blir sluppet ut blir større enn det vannveiene nedstrøms tiltaket kan tole uten avbøtende tiltak. Deponiet vil derfor ikke medføre ulemper for avrenningssituasjonen over gbnr. 33/2, eller at det skal være behov for å gjøre fysiske tiltak her.

Videre viser rapporten at overvann fra deponiet kan inneholde mye slam. I planforslaget er det derfor kommet med forslag til overvannstiltak i form av bl.a. sedimentasjonsbasseng. Slam og partikler skal sedimenteres før overløp av vann sendes videre mot Ellingsøyfjorden.

I planarbeidet er det også utarbeidet en kvalitativ strømningsvurdering av Norconsult den 21. oktober 2023. Konklusjonen er at størsteparten av partiklene som kommer fra deponiområdet fra de naturlige bekkene i området, ender i Ellingsøyfjorden inne i bukta og legger seg på sjøbunnen. De partiklene som ikke sedimenteres her vil følge strømmretningen i fjorden, som går parallelt med fjordens lengderetning og ikke på tvers. Dette er også mest gunstig med tanke på fiskerinæringene på Ellingsøya. Dette er vektlagt av kommunen.

For å bøte på en del av usikkerheten klagerne opplever, er det satt som rekkefølgekrav i planbestemmelsene punkt 10.2 at før igangsetting av anleggsarbeid skal det foreligge en godkjent plan for overvannshåndtering. Planen skal beskrive løsninger for bortledning og fordrøyning av overflatevannet, dimensjoner og utforming av flomveger, samt dimensjoner på stikkrenner.

Bestemmelsen viser videre til at utbyggeren samtidig med etablering av tilkomstvei, og før oppstart for drift av deponiet, skal sikre at flomveiene (bekker/ grøfter) fra plangrensen og frem til Ellingsøyfjorden har tilstrekkelig kapasitet. Dreneringssystem og sedimentasjonsbasseng for massedeponiet skal etableres, og det samme gjelder eventuelt nødvendige anlegg for fordrøyning, dersom slikt kommer frem av den nærmere utarbeidelsen av plan for overvannshåndtering. I tillegg skal stikkrenner under fylkesveg 5946 Alvikvegen oppgraderes med tilstrekkelig kapasitet og etter planer godkjent av vegeier.

For å kunne føre bedre tilsyn med situasjonen knyttet til overvann og mulig avrenning, er det i planbestemmelsene punkt 10.1 satt krav til utarbeidelse av en driftsplan. Driftsplanen skal godkjennes av kommunen før det blir gitt igangsettingstillatelse for nytt massedeponi.

Driftsplanen skal sikre at det kun deponeres rene masser og beskrive hvordan håndtering av overflatevann og drenering skal skje i de ulike fasene av driften. I reguleringsplanbestemmelsene er det i tillegg krav til å utarbeide rutiner for kontroll og prøvetakning i deponidriften for å se til at deponeringen ikke medfører forurensning eller endringer av grunnvann i området.

Kommunen har derfor gjort konkrete avbøtende tiltak for i størst mulig grad sikre omkringliggende områder. De avbøtende tiltakene er fastsatt med bakgrunn i utarbeidede fagrapporter og -notater, og er også til dels fastsatt for å bøte på klagernes usikkerhet tilknyttet massedeponiet.

Statsforvalteren vurderer på denne bakgrunnen at kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for planvedtaket har vært tilstrekkelig, og at planen i tilstrekkelig grad sikrer mot forurensning fra massedeponiet. Som forvaltningsorgan må vi og kommunen støtte oss på faglige utredninger og vurderinger knyttet til overvann og avrenning fra deponiet. Det skal ikke deponeres forurensede masser på stedet, og det er krav til rutiner for å sikre at eventuell forurensning ikke deponeres og spres videre til Ellingsøyfjorden.

Den samlede saksbehandlingen har vist at det er gjort tilstrekkelige undersøkelser og vurderinger av klagepunktene.

Kommunestyrets vedtak

Det følger av nml. § 7 første punktum at prinsippa i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. I andre punktum heter det videre at «*vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen*».

Daværende Miljøverndepartementet kom 06.10.2011 med en uttalelse i Planjuss 1/2012 side 4 om hvordan saker etter plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven skal behandles. Her vises det til at «*jo mer og verdifullt naturmangfold som berøres, desto grundigere må saken vurderes etter loven*». Videre er det sagt følgende om interesseavveiningen ved planvedtak etter plan- og bygningsloven:

«Alle planvedtak etter plan- og bygningsloven bygger på en interesseavveining. Hvilken vekt prinsippene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven, sammen med forvaltningsmålene i § 4 og § 5 blir tillagt i denne avveiningen, avhenger av hvilke naturmangfoldverdier som finnes, i hvilket omfang de vil bli berørt og av andre hensyn i saken.

For å sikre mest mulig ensartet forvaltning i tråd med prinsippene, kreves det i § 7 i naturmangfoldloven at vurderingen og vektleggingen av prinsippene skal framgå av beslutningen. Det innebærer en plikt til å synliggjøre hvordan prinsippene er vurdert i den enkelte sak, i hvilken grad de er relevante, og hvilken vekt de er tillagt.

Dersom planvedtaket berører naturtyper som er truet eller nært truet på Norsk Rødliste for arter 2010 eller verdifulle arter Norge har et særlig ansvar for, skal prinsippene i §§ 8-12 tillegges større vekt.»

Sivilombudet skriver i sin sak 22/3102 den 31.05.2023 i avsnitt 43 at prinsippene i naturmangfoldloven skal veies mot de andre hensynene som gjør seg gjeldende i saken:

«Kravet i naturmangfoldloven § 7 innebærer altså ikke bare at det skal fremgå at de aktuelle prinsippene er vurdert, men også hvilken vekt disse skal ha i den interesseavveiningen som skal gjøres i vedtak om reguleringsplaner. Det innebærer at prinsippene skal vektas mot de andre hensynene som gjør seg gjeldende i plansaken.»

Det er ellers slik at etter pbl. § 12-12 skal det i saksframlegget til kommunestyret gå fram hvordan innkomne merknader til planforslaget og konsekvensene av planen har blitt vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt.

Vi ser at hensynet til naturmangfoldet og de konsekvenser som det planlagte deponiet får i sitt nærmiljø og for sine omgivelser har vært et gjennomgående tema både i de underliggende kommuneplanene, og i arbeidet med reguleringsplanen. Både gjennom merknadsbehandling til kommunedelplanen og til reguleringsplanen har konsekvensene for naturmangfoldet vært vurdert.

I saksframlegget til sluttbehandlingen av planen i kommunestyret er det vist til at massedeponiet innebærer en stor interessekonflikt og vil ha negative konsekvenser for landskapsbilde, naturmangfold, bomiljø og trafikk / støy. Det er imidlertid et stort samfunnsmessig behov for massedeponi i Ålesund og planen er i tråd med kommuneplanen, noe som har veid tungt og medført at kommunen har konkludert med at fordelene med arealbruken totalt sett er større enn ulempene.

Vår vurdering er at kommunen har vektet de naturmangfoldverdiene som finnes i saken, sammen med de avbøtende tiltak som er fastsatt i planbestemmelsene opp mot den store samfunnsmessig nytten massedeponiet har, og konkludert baser på dette. Saksbehandlingen er i samsvar med de krav som stilles i nml. § 7 og pbl. § 12-12.

Vi kan dermed konkludere med at kommunestyrets arealbruksvurderinger bygger på saklige planfaglige og forvaltningsmessige krav, og vedtaket er gjort på et tilstrekkelig opplyst grunnlag.

Trafikksikkerhet

Flere av klagerne peker på at det er behov for trafikksikringstiltak langs fv. 5946. Dette inkluderer opparbeidelse av gang- og sykkelvei, noe klagerne mener det burde vært krav til i forbindelse med gjennomføring av reguleringsplanen.

I plankartet er det regulert inn ny tilkomstvei og nytt kryss fra fylkesvei 5946 Alvikveien. Gang- og sykkelveg (o_GS1, o_GS2) reguleres i framlagt plan på nordsiden av fylkesvegen, fra eksisterende gang- og sykkelveg i vest, forbi regulert avkjørsel til deponiet, med en total lengde på 240 meter.

Kommunen har ikke satt rekkefølgekrav til opparbeidning av gang- og sykkelvegen. Flere av klagerne mener at slike trafikksikringstiltak må på plass før massedeponiet igangsettes og mengden tungtrafikk på veiene i området økes.

Norconsult har utarbeidet en trafikkvurdering for Alvikvegen, sist revidert 26.10.2023. I utredningen er vegstandard (dimensjonering), trafikkavvikling, trafikksikkerhet og annet vurdert. Konklusjonen er at fylkesvegen har tilfredsstillende standard, med unntak av de siste 300 meterne fra Bingsa til avkjørselen til massedeponiet.

Massedeponiet forventes å medføre økt trafikk på ca. 380 kjøretøy per dag i området. Etter konklusjonen i trafikkutredningen er det grunnet trafikkforhold på fv. 5946 lagt inn et rekkefølgekrav om utbedring av fv. 5946 fra Bingsa frem til ny avkjørsel til massedeponiet før massedeponiet kan starte opp. Dette vurderes gjennom Norconsult sin rapport som et viktigere trafikksikringstiltak enn gang- og sykkelvei alene.

Møre og Romsdal fylkeskommunen hadde i utgangspunktet innsigelse til planen med krav om at gang- og sykkelvegen skal opparbeides før oppstart av massedeponiet. Fylkeskommunen trakk

innsigelsen fordi det kun er et begrenset antall boliger i området, veien er ikke skolevei, veien blir i liten grad brukt som turvei, og at det ikke er krav til gang- og sykkelveg etter Statens vegvesens handbok N100.

Ålesund kommune har i sin sluttbehandling av saken vist til at opparbeidelse av gang- og sykkelvei trolig vil kreve ekspropriasjon av grunn, da arealet der gang- og sykkelveien skal gå ligger på privat eiendom. Eierne har gitt tydelige signaler om at han ikke ønsker å gi fra seg grunn gjennom frivillig avtale. Etablering av massedeponi er så samfunnsmessig viktig for Ålesund kommune at en ikke ønsker å fastsette et rekkefølgekrav om opparbeidelse av gang- og sykkelvei for å kunne realisere planene, da dette vil medføre vesentlige forsinkelser.

Statsforvalteren viser til at gang- og sykkelveien er regulert i plankartet, men at kommunen ønsker å realisere denne delen av planen på et senere tidspunkt. Kommunen har argumentert med at samfunnsnyttene av massedeponiet er så stort at hensynet til å få dette på plass må veie tyngre enn behovet for gang- og sykkelvei nå.

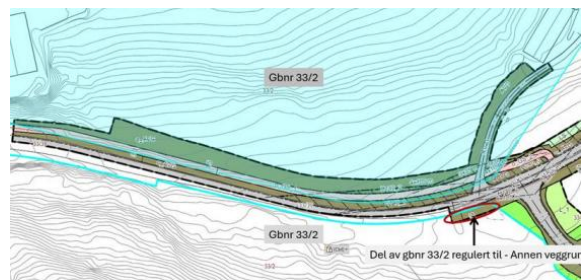
I vurderingen har kommunen vektlagt at kjøreveien blir utvidet, at barna i området har rett på skoleskyss, og at det er få brukere av veien. Kommunen vektlegger også at de krav som kommunen stiller til utbygger må være direkte relatert til planområdet. Utbyggeren må stå for utvidelse av fylkesveien ved deponiområdet, noe som øker trafikksikkerheten på strekningen. For ytterligere trafikksikrings- og støyreducerende tiltak er det kommunens vurdering at dette må deles på alle næringsdrivende i området som benytter fylkesveien. Fylkeskommunens innsigelse om temaet ble også trukket.

Kommunen har dermed gjort en konkret vurdering av hvordan de ønsker arealbruken i området. Vurderingen er gjort ut fra relevante arealbruks- og trafikksikkerhetshensyn. Kommunen har sett ulempene det medfører at gang- og sykkelveien ikke blir bygd umiddelbart, men har vurdert dette opp mot den store samfunnsnyttene reguleringsplanen ellers gir. Trafikkforholdene har også vært et gjennomgående tema i hele planprosessen og har vært gjenstand for en grundig vurdering.

Dette er forhold som vi vektlegger tungt i vår vurdering. Vi har av den grunn ikke avgjørende merknader til kommunens arealbruksvurdering knyttet til trafikkforhold.

Ekspropriasjon

Rekkefølgekravet om utbedring av fylkesvegen, som beskrevet i forrige punkt, innebærer en breddeutvidelse av dagens fylkesveg mot sør. Sør for fylkesvegen er det et mindre sidareal på ca. 100 m² innenfor gbnr. 33/2 som reguleres til annen vegggrunn. Dette arealet må erverves av fylkeskommunen for at planen kan gjennomføres.

Advokat Seth fremlegger på vegne av grunneier at det ikke er gjort tilstrekkelige ekspropriasjonsrettslige vurdering i planprosessen, og at dette er en saksbehandlingsfeil. Vedtak av reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven bygger på en forutsetning om at planen faktisk lar seg gjennomføre. Retten til å bygge ut det regulerte området ligger til grunneieren eller andre med nødvendige rettigheter. I denne saken er det grunn til å tro at veieier ikke får sikret seg slik eiendoms- eller bruksrett gjennom frivillig avtale.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal støtter seg til Justisdepartementet ved lovavdelingen sin rettsforståelse av hvilken rolle ekspropriasjonsrettslige tema skal ha i reguleringsplanprosessen. I sak 2007/04519 den 10. desember 2007 skriver lovavdelingen at vedtak av en reguleringsplan og vedtak om ekspropriasjon er to atskilte spørsmål. Dette innebærer at vilkårene i oreigningslova ikke får direkte betydning under planprosessen, men at det er saksbehandlingsreglene i plan- og bygningsloven og forvaltningsloven (fvl.) som gjelder.

Saksutredningen til en reguleringsplan må derfor redegjøre for den arealbruken planen legger opp til, hvilke konsekvenser planvedtaket kan gi, hva som utgjør fordelene og ulempene med arealbruken og at kommunen gjør en interesseavveining i planprosessen. Dersom reguleringsplanen ikke kan gjennomføres uten ekspropriasjon, blir det stilt strengere krav til kommunens begrunnelse av planvedtaket.

Kommunestyret var ikke bevisst problemstillingen rundt en mulig ekspropriasjon av arealet da planen ble vedtatt. Dette er opplysninger som skulle vært kjent for kommunestyret ved vedtaket av planen.

Kommunen vurderte forholdene under sin forberedende klagebehandling. Her står det at det aktuelle arealet er forholdsvis lite og består av vegnær slåttemark. Avståelse av arealet vil ikke vanskeliggjøre bruken av eiendommen på noen som helst måte eller gi grunneier noen særlige ulemper. Samtidig er utvidelsen av fylkesveien et samfunnsviktig tiltak som i denne sammenhengen må tillegges betydelig vekt. Kommunen har valgt å legge inn utvidelse av fylkesvei som et rekkefølgekrav i planen, og viser til at det er av stor betydning at man nå får på plass et lenge etterlengtet deponi for rene masser.

Statsforvalteren ser at planen gjelder et samfunnsviktig prosjekt som kommunens øverste folkevalgte organ gjennom lengre tid har ønsket å legge til rette for. Den mulige ekspropriasjonen gjelder et svært lite areal som ikke går ut over grunneierens egen bruk av eiendommen ellers, eller på andre måter får store negative konsekvenser for vedkommende.

I sin forberedende klagebehandling har kommunen også vurdert de samfunnsmessige fordelene med prosjektet og eiendomsverv opp imot ulempene som grunneierne får ved grunnavståelsen. Når de negative konsekvensene for grunneier er mindre, stilles det også mindre strenge krav til selve begrunnelsen.

Samlet sett gir det oss som klageorgan grunnlag for å konkludere med at planen er vedtatt på et tilstrekkelig grunnlag og med en tilfredsstillende begrunnelse.

Det er ellers skjønnsretten som i en etterfølgende prosess skal ta stilling til selve ekspropriasjonen.

Oppsummering og konklusjon

Samlet sett er det vår vurdering at Ålesund kommune har gjort en grundig vurdering av arealbruken og de klagepunktene som er tatt opp. Klagepunktene har også være behandlet underveis i planprosessen gjennom flere runder. Ingen av sektormyndighetene har hatt innsigelser til det siste planvedtaket.

Etter en gjennomgang av hele saken finner ikke Statsforvalteren at det foreligger saksbehandlingsfeil som kan ha virket inn på sakens utfall. Kommunestyrets arealbruksvurderinger bygger på saklige planfaglige og forvaltningsmessige krav, og vedtaket er gjort på et tilstrekkelig opplyst grunnlag.

Vi stadfester derfor kommunens planvedtak. Klagene har ikke ført frem

Statsforvalteren sitt vedtak

Statsforvalteren stadfester Ålesund kommunestyre sin egengodkjenning av reguleringsplan for Alvika massedeponi, den 30. november 2023, i sak 169/23.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Partene har fått kopi av dette brevet, og er dermed orientert om vedtaket.

Med hilsen

Andreas Welle Rusten (e.f.)
seniorrådgivar

Therese Småland
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ADVOKAT INGVAR H. SETH	Fureåsen 44	6017	ÅLESUND
ADVOKATCOMPAGNIET DA	Postboks 483 Sentrum	5805	BERGEN
BIRDLIFE NORGE AVDELING MØRE OG ROMSDAL	c/o Olbjørn Kvernberg Idrettsvegen 9	6413	MOLDE
Helge Hitland Gangstø	Alvikvegen 486	6019	Ålesund
NORDPLAN AS	Postboks 224	6771	NORDFJORDEID
ADVISO ADVOKATFIRMA AS	Rasmus Rønnebergs gate 21	6002	ÅLESUND
ALVIKA MASSEDEPONI AS	Breivikvegen 3C	6018	ÅLESUND
Dagfinn Kåre Leira	Moa Park 4	6018	Ålesund
Roar Frode Henningsen	Postboks 8306, Østre Hatlaåsen 9	6017	Ålesund